

Predsjednik Udruge

UHS-T-25/22-34

Zagreb, 20. listopada 2022.

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE

organizacija.pravosudja@mpu.hr

Predmet: Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika, s Konačnim prijedlogom zakona – mišljenje – dostavlja se

Poštovani,

Udruga hrvatskih sudaca (dalje UHS) dobila je od Ministarstva pravosuđa i uprave na mišljenje Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika, s Konačnim prijedlogom zakona, putem elektroničke pošte 17. listopada 2022., sa zahtjevom da se mišljenje dostavi u roku od pet radnih dana.

Na sjednici Upravnog odbora UHS-a održanoj 20. listopada 2022. raspravljen je gore navedeni Nacrt, koji je bio dostupan i u e-savjetovanju.

Nakon provedene rasprave jednoglasno je zaključeno sljedeće:

Upravni odbor UHS-a razumije potrebu da se izjednači osnovica za izračun plaća u odnosu na sve korisnike državnog proračuna, a posebice državnih i pravosudnih dužnosnika.

U preostalom dijelu, uključujući i onaj koji se odnosi na nove manje koeficijente za izračun plaće sudaca, predloženi zakon nije prihvatljiv jer:

- ne ispravlja nepravедno smanjenje plaća sudaca;
- plaće sudaca ovise o rezultatu pregovaranja Sindikata i Vlade RH u kojem suci uopće ne sudjeluju;
- ne ispravlja nekonzistentnost odnosa između plaća sudaca različite vrste i stupnja sudovanja;
- održava plaće sudaca prvog stupnja nedopustivo niskim;
- ne izjednačava plaće sudaca sudova drugog stupnja;
- ne uzima u obzir opseg odgovornosti sudaca u odnosu na sudske savjetnike kao pomagače sudaca;
- snižava postojeće koeficijente za izračun plaće jer početni koeficijent za obračun plaća sudaca mora biti viši od 3,5 ;
- ne izjednačava prava sudaca s pravima ostalih državnih dužnosnika.

Ponavljamo da je već nastupilo vrijeme za posve drukčiji sustav određivanja plaća sudaca u kojem će visina plaće sudaca prije svega ovisiti o iskustvu sudaca, a ne o poziciji koju zauzimaju.

Konačno, uvažavajući sve međunarodne standarde sadržane u više međunarodnih dokumenata¹ beziznimno se podržava zaključak Venecijanske komisije koji glasi:

„Visina plaće suca se mora jamčiti zakonom i mora biti u skladu s dostojanstvom njihove službe i opsegu njihovih dužnosti. Dodatci i nenovčane koristi čija dodjela uključuje i diskrecijske ovlasti treba isključiti.

Ponavljamo navode iznesene u dopisima ministru pravosuđa i uprave od 24. ožujka 2022. i predsjedniku Vlade Republike Hrvatske od 30. lipnja 2022. da je osnovica za obračun plaće sudaca bila određena u visini od 4.873,83 kn od 1. travnja 2009., da je od 1. ožujka 2013. osnovica iznosila 4.727,615, a od 1. travnja 2014.

¹ UHS se poziva na sljedeće međunarodne dokumente:

- Temeljna načela neovisnosti sudstva – UN – Rezolucija Glavne skupštine 40/32 od 29.11.1985. i 40/146 od 13. prosinca 1985. – Načelo 11
- Europska povelja o zakonima za suce – Vijeće Europe 1998. – Načelo 6.
- Preporuka CM/Rec (2010)12 Vijeća ministara Vijeća Europe zemljama članicama o sucima: neovisnost, učinkovitost i odgovornost – prihvaćena 17. studenoga 2010.
- Mišljenje br. 1. – Savjetodavno vijeća sudaca Europe (CCJE) – preporuka br. R(94)12
- Magna Carta sudaca – CCJE 2010.
- Opća povelja suca Međunarodne udruge sudaca (usvojena u Tajvanu 17.11.1999., dopunjena u Santiagu de Chileu 14.11.2017.
- Izvješće Europske mreže sudbenih vijeća (ENCJ) – Izvješće 2011/2012.
- Presuda Suda Europske unije br. C-64/16.

4.443,958. Iz navedenog je jasno da vraćanjem 6% osnovice u ožujku 2019. osnovica za obračun plaće nije dosegla visinu osnovice iz ožujka 2013., a značajno je manja nego osnovica iz 2009. Ne treba zaboraviti da je u međuvremenu bila inflacija, pa je povećanje osnovice iz 2019., porastom troškova života, potpuno anulirano i obezvrijeđeno. To posebno vrijedi za situaciju koja je nastala u posljednjih nekoliko godina, pri čemu je javno dostupan podataka da je stopa inflacije u posljednjih godinu dana veća od 12%.

U tom dijelu posebno naglašavamo vrlo loš materijalni položaj prvostupanjkih sudaca, sudaca općinskih, prekršajnih, trgovačkih i upravnih sudova, čije su plaće manje nego plaće nekih sudskih službenika (viših sudskih savjetnika specijalista), a kojima je osnovica za obračun plaće kroz cijelo vrijeme povećavana, budući spadaju u krug državnih službenika. Pri tome smatramo da su koeficijenti viših sudskih savjetnika specijalista pravilno određeni, te je potrebno u skladu s tim koeficijentima odmah izvršiti promjenu koeficijenata i za suce, a ne izmjenu koeficijenata odgađati za sredinu sljedeće godine. Pri tome ne postoji nikakva garancija da će do promjene koeficijenata zaista i doći.

Vjerujem da je svima jasno da najveći stupanj složenosti poslova u sudbenom sustavu imaju suci koji donose i potpisuju svoje odluke, te da će Ministarstvo pravosuđa i uprave o tome voditi računa i promijeniti predloženi Nacrt. Ako se to ne bi dogodilo postoji vjerojatnost da će određeni broj sudaca napustiti sudačku profesiju, da neće biti interesa za rad u sudstvu, kao što se trenutno događa sa sudskim službenicima čije opravdane zahtjeve za povećanje plaća i ovim putem podržavamo.

UHS nudi punu suradnju zakonodavcu i predlagaču zakona, te tražimo da budemo aktivno uključeni u ovu materiju.

Poziva se predsjednik VSRH i/ili, Opća sjednica VSRH i/ili Proširena sjednica VSRH da zauzme stav o prijedlogu Zakona, odnosno da podrži nastojanja UHS-a.

S poštovanjem,

Predsjednik Udruge hrvatskih sudaca
Damir Kontrec

O tome obavijest:

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske mr. sc. Radovan Dobronić